

REFERAT Forretningsudvalget d. 09-08-2023

Mødedato Onsdag d. 09. august 2023 kl. 09:15

Mødested Mødelokale 7

Mødedeltagere Mette With Hagensen, A, Bo Libergren, V, Annette Lundgaard, V, Lars Erik Hornemann, V, Kurt Jensen, V, Henriette Schlesinger Kærgaard, V, Morten Weiss-Pedersen, C, Sabrina Bech, D, Carsten Sørensen, O, Dan Skjerning, A (Fravær), Jette Damsø, A, Kim Johansen, A, Annette Blynél, F, Lars Mogensen, Ø, Mette Bossen Linnét, V, Stephanie Lose, V, Anne Marie Geisler Andersen, B

Indholdsfortegnelse

Høring af lovforslag om forskellige moderniseringer vedr. valg og lokaldemokrati.....	3
LUKKET PUNKT: Udbud.....	10
Underskriftsside.....	11

Punkt 1: Høring af lovforslag om forskellige moderniseringer vedr. valg og lokaldemokrati

23/32263

Resumé

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har sendt en høring til Danske Regioner vedr. udkast til lovforslag om forskellige moderniseringer af rammerne for valg og lokaldemokrati m.v. Danske Regioner har anmodet om regionernes bemærkninger til høringen. Derudover har KL sendt et brev til indenrigs- og sundhedsministeren vedr. muligheden for ophævelse af reglerne om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste til kommunalbestyrelsesmedlemmer. Danske Regioner har ligeledes anmodet om regionernes bemærkninger til KL's skrivelse.

Sagen behandles på ekstraordinært møde i forretningsudvalget, da høringsfristen for Danske Regioner er den 8. august. Sagens behandling afsluttes i forretningsudvalget.

Sagsfremstilling

Region Syddanmark har modtaget en høring fra Danske Regioner, hvori Danske Regioner beder om Region Syddanmarks bemærkninger til lovforslag om forskellige moderniseringer af rammerne for valg og lokaldemokrati m.v. På baggrund af regionernes tilbagemeldinger, vil Danske Regioner udarbejde et samlet høringssvar.

Derudover beder Danske Regioner om Region Syddanmarks bemærkninger til KL's brev til indenrigs- og sundhedsministeren, hvori KL opfordrer ministeren til at tage initiativ til, at det fra og med den kommende valgperiode ikke længere er en mulighed for medlemmerne af kommunalbestyrelsen at vælge at modtage erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Danske Regioner er af ministeriet blevet bedt om en udtalelse i forhold til den mulighed, at det fra og med den kommende valgperiode heller ikke vil være muligt for medlemmer af regionsrådet at vælge at modtage erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Danske Regioner vil også i forbindelse med dette udarbejde et samlet svar på baggrund af regionernes tilbagemeldinger.

Lovforslag om forskellige moderniseringer af rammerne for valg og lokaldemokrati m.v.

Lovforslaget medfører flere ændringer i blandt andet lov om kommunale og regionale valg, i lov om kommuners styrelse og i regionsloven. I de følgende gennemgås nedenstående ændringer.

I lov om kommunale- og regionale valg:

1. Ændring af kravet til stillerunderskrifter ved regionsrådsvalg.
2. Afskaffelse af listeforbund og af muligheden for at have ens listebetegnelser ved kommunal- og regionalvalg.
3. Afskaffelse af numre på stemmesedlen ved partilisteopstilling til kommunal- og regionalvalg.

I lov om kommuners styrelse og regionsloven:

4. Adgang til virtuelle ekstraordinære møder i kommunalbestyrelser og regionsråd.
5. Adgang til at stille krav om revisorerklæring ved dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for medlemmer af kommunalbestyrelser og regionsråd.

Lovforslaget indeholder derudover en række ændringer. Det kan blandt andet nævnes, at der foreligger forslag om bevarelse af valgret trods flytning kort før et kommunal- og regionalvalg samt lempelse af bedømmelsen af stemmesedler, så færre vurderes ugyldige.

1. Ændring af kravet til stillerunderskrifter ved regionsrådsvalg

Efter § 19, stk. 3 i lov om kommunale og regionale valg skal en kandidatliste, der ikke er fritaget for kravet om stillerunderskrifter, være underskrevet af mindst 50 stillere. Kandidatlisterne må højst være underskrevet af et antal stillere, der svarer til halvdelen mere end mindsteantallet af stillere i regionen. Det vil sige, at der for nuværende maksimalt må være 75 stillere på en kandidatliste.

På møde i forretningsudvalget den 12. april 2023 drøftede forretningsudvalget en henvendelse fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet om forhøjelse af stillerkravet fra 50 til 150. Forretningsudvalgets flertal kunne tilslutte sig den af ministeriet foreslåede trappemodell, således at antallet af stillere fastsættes ud fra vælgertallet i de enkelte regioner ved regionsrådsvalget i 2021. For Region Syddanmarks vedkommende betød trappemodellen, at stillerkravet ville stige fra mindst 50 og maks. 75 stillere til mindst 100 og maks. 150 stillere.

Lovforslaget lægger op til, at lovgivningen ændres i overensstemmelse med den tidligere foreslåede trappemodell.

2. Afskaffelse af listeforbund og af muligheden for at have ens listebetegnelser ved kommunal- og regionalvalg

Kandidatlistor til regionale valg, der er tildelt samme bogstavbetegnelse, kan støtte hinanden ved at indgå listeforbund. Ved beregningen af mandatfordelingen får kandidatlistor, der har indgået listeforbund, lagt sine stemmer sammen og betragtes derfor som én liste. Kandidatlistor kan derved i nogle situationer opnå en mandatmæssig fordel.

Brugen af listeforbund er blevet meget mindre gennem årene og muligheden er heller ikke blevet anvendt i Region Syddanmark efter regionerne blev oprettet i 2007. Listeforbund skal ikke forveksles med valgforbund, hvor listor med forskellige bogstavbetegnelser kan støtte hinanden, hvilket ofte anvendes i forbindelse med regionsrådsvalg.

Hvis der i forbindelse med et regionsrådsvalg indleveres kandidatlistor med samme listebetegnelse følger det af den kommunale- og regionale valglov, at valgbestyrelsen skal træffe afgørelse om, hvilken kandidatliste, der kan anvende den konkrete listebetegnelse. Kandidatlistor kan godt anvende samme listebetegnelse, hvis de tilføjer en betegnelse, der angiver et særligt lokalt eller andet tilhørsforhold.

Lige som ved listeforbund har ingen kandidatlistor anvendt samme listebetegnelse siden Region Syddanmarks oprettelse i 2007.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet foreslår på den baggrund, at muligheden for at indgå listeforbund afskaffes. Ministeriet foreslår også, at kandidatlistor muligheden for at anvende samme listebetegnelse og samme bogstavbetegnelse ligeledes afskaffes.

3. Afskaffelse af numre på stemmesedlen ved partilisteopstilling til kommunal- og regionalvalg

Ved kommunale og regionale valg kan kandidater på kandidatlistor være opstillet sideordnede eller i en bestemt rækkefølge (partiliste).

Hvis kandidaterne opstilles efter partiliste følger det af den kommunale- og regionale valglov, at der på stemmesedlen skal anføres et nummer, der angiver rækkefølgen af kandidaterne.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet foreslår, at valgloven ændres således, at det ikke længere fremgår af stemmestedlen, hvilken rækkefølge kandidaterne på partiliste opstilles efter. Konkret vil det betyde, at der ikke længere skal være en nummerangivelse ved de enkelte kandidater. Ministeriets begrundelse for forslaget er, at nummerrækkefølgen kan forvirre vælgerne, og at det ikke gør nogen forskel for vælgerne, der altid kan stemme personligt på de enkelte kandidater.

4. Adgang til virtuelle ekstraordinære møder i kommunalbestyrelser og regionsråd

Det følger af regionsloven, jf. lov om kommuners styrelse, at regionsrådsmøder er offentlige. Bestemmelserne indebærer et krav om fysiske offentlige møder. Dette krav gælder både ordinære og ekstraordinære møder i regionsrådet. Det er således med de nuværende regler ikke mulighed for at afholde ekstraordinære møder virtuelt eller som telefonmøde. Heller ikke selvom en optagelse offentliggøres enten ved streaming eller efter mødets afholdelse.

Med forslaget ønsker Indenrigs- og Sundhedsministeriet at give mulighed for, at der i særlige tilfælde kan afholdes ekstraordinære regionsrådsmøder som virtuelle møder.

5. Adgang til at stille krav om revisorerklæring ved dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste for medlemmer af kommunalbestyrelser og regionsråd

Regionsrådsmedlemmer kan vælge at være på ordningen om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Det betyder, at et medlem, der vælger ordningen til, får nedsat sit faste vederlag med godt 20.000 kr. mod at modtage erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

I forhold til dokumentation af det tab, der skal erstattes efter ordningen følger det af vederlagsvejledningen "Vejledning om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af regionale hverv", at dokumentationskravet er forskelligt alt efter om regionsrådsmedlemmet på ordningen er lønmodtager eller selvstændig erhvervsdrivende. Lovforslaget vedrører dokumentationskravet for de regionsrådsmedlemmer, der er selvstændig erhvervsdrivende.

Efter vederlagsvejledningen er det regionsrådet, der afgør, om tabet kan anses for dokumenteret. Regionsrådet vil normalt kunne anse tabet for dokumenteret "... ved en erklæring fra den pågældende selvstændige erhvervsdrivende eller fra den pågældendes revisor, ...". Det fremgår videre af vederlagsvejledningen: "Der må som følge heraf udvises forsigtighed med at anvende helt faste modeller for, hvordan et tab skal beregnes eller dokumenteres."

I Region Syddanmark bliver ordningen administreret efter det økonomiske regelsæt "Regler for vederlag, økonomiske ydelser mv. for medlemmer af regionsrådet i Region Syddanmark m.fl.", som regionsrådet godkendte på regionsrådsmødet den 28. februar 2023. Heraf følger det, at regionsrådet, ved godkendelse af en timesats for de regionsrådsmedlemmer, der er selvstændig erhvervsdrivende, som udgangspunkt kan anse timesatsen for dokumenteret ved at godkende en revisorgodkendt timesats, men på grund af formuleringerne i vederlagsvejledningen kan der for nuværende ikke fastsættes et krav om en revisorgodkendt timesats.

I lovforslaget foreslås det, at der i regionsloven, jf. lov om kommuners styrelse, gives mulighed for, at regionsrådet kan fastsætte krav om, at timesatsen dokumenteres ved en erklæring fra en uafhængig revisor, der er godkendt efter revisorloven.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet begrundet forslaget med, at den nuværende lovgivning kan opleves som utilstrækkelig, da en erklæring fra regionsrådsmedlemmet selv kan opfattes som et spinkelt grundlag at udbetale erstatning på. Ifølge lovforslaget kan kravet om revisorerklæring også stilles over for lønmodtagere, f.eks. i de tilfælde, hvor lønmodtagerens

tabte arbejdsfortjeneste ikke umiddelbart kan opgøres ud fra lønmodtagerens lønseddel. Dette kunne eksempelvis være tilfældet, hvis regionsrådsmedlemmet har flere ansættelser eller får suppleret sin løn med andre indtægter.

Det følger af lovforslaget, at regionen skal dække eventuelle udgifter til revisorerklæring. Dog kan regionsrådet fastsætte et maksimalt beløb herfor.

KL's brev vedr. afskaffelse af muligheden for erstatning for tabt arbejdsfortjeneste

I 2023 har 11 regionsrådsmedlemmer fra Region Syddanmark valgt at være på ordningen om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Heraf er otte medlemmer lønmodtagere, mens to medlemmer er selvstændig erhvervsdrivende.

KL har henvendt sig til indenrigs- og sundhedsministeren vedrørende ordningen og beskriver i henvendelsen, flere grunde til, hvorfor KL's bestyrelse finder, at tiden er løbet fra vederlæggelse af kommunalbestyrelsesmedlemmer med erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

For det første argumenterer KL, at det særligt i forhold til de medlemmer, der er selvstændig erhvervsdrivende, er vanskeligt for medlemmet selv, den kommunale forvaltning og for kommunalbestyrelsen at opgøre og sikre dokumentationen for den tabte arbejdsfortjeneste.

Region Syddanmarks erfaring er, at det kan være meget svært at sikre, at der er den rette dokumentation for dels at der er lidt et tab, dels den timesats medlemmet bruger i forbindelse med sin tabte arbejdsfortjeneste.

Regionsrådet godkendte den 27. august 2018 en opdatering af det økonomiske regelsæt ”Regler for vederlag, økonomiske ydelser mv. for medlemmer af regionsrådet i Region Syddanmark m.fl.”, hvor ændringerne bestod i anbefalinger til regionsrådsmedlemmer på ordningen om, hvordan timesatsen skulle dokumenteres. Det er de samme retningslinjer, der fortsat er gældende, og som det nuværende regionsråd godkendte på møde den 28. februar 2022.

Efter godkendelsen af de nuværende retningslinjer oplever administrationen ikke de samme udfordringer i forhold til validiteten af dokumentationen for medlemmets timesats, såfremt de enkelte regionsrådsmedlemmer indleverer denne. Derimod har administrationen gennem årene oplevet udfordringer i forhold til dokumentation for det lidt tab i forhold til de medlemmer, der er selvstændig erhvervsdrivende.

KL argumenterer derefter med, at reglerne om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste lægger sig til et i forvejen kompliceret og tungt sæt af regler for den kommunale vederlæggelse.

Det er administrationens vurdering, at der tale om en ordning, som administrationen bruger forholdsvist meget tid på at administrere. Administrationen vurderer det samlede tidsforbrug til at være tre fulde arbejdsdage om måneden, hvilket er 1,68 måned om året. Tidsforbruget omfatter:

- Kontrol af indberetninger i det politiske afregningssystem, herunder korrespondance med medlemmer, der er lønmodtagere om indhentelse af dokumentation,
- Korrespondance med medlemmer, der er selvstændig erhvervsdrivende om indhentelse af dokumentation for timesats samt udarbejdelse af sag herom til regionsrådet.

- Gennemgang af medlemmers, der er selvstændig erhvervsdrivende, udbetalinger, der er foretaget fra årsskiftet og indtil timesatsen godkendes for at se, om medlemmet har fået for meget eller lidt udbetalt.
- Korrespondance med medlemmer på ordningen om tvivlsspørgsmål.
- Gennemgang af udbetalinger, når et medlem på ordningen anmoder herom samt udarbejdelse af opgørelse over, hvad medlemmet har fået udbetalt.
- Udarbejdelse af materiale om ordningen til nyvalgte medlemmer samt korrespondance med nyvalgte medlemmer om ordningen.

Det sidste argument KL nævner er, at det for medlemmet selv, kommunalbestyrelsen, forvaltningen og offentligheden er mindre forudsigeligt og gennemsigtigt, hvor meget medlemmet får i vederlag, når vedkommende er på ordningen om tabt arbejdsfortjeneste.

I forhold til gennemsigtigheden for offentligheden er administrationen i Region Syddanmark for så vidt enig i KL's argument. Region Syddanmark offentliggør alle udgifter til regionsrådsmedlemmerne på regionens hjemmeside. Også regionsrådsmedlemmernes vederlag offentliggøres. Posten "Vederlag i alt" omfatter regionsrådsmedlemmets faste vederlag samt eventuelle yderligere vederlag for medlemskab af et eller flere udvalg eller eksempelvis vederlag som udvalgsformand. Udbetalinger for tabt arbejdsfortjeneste offentliggøres ikke på hjemmesiden.

Hvis der anmodes om aktindsigt i et regionsrådsmedlems vederlag gives aktindsigt i alle vederlag med undtagelse af udbetalinger af erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Dette skyldes, at beløbet, som medlemmet har fået i tabt arbejdsfortjeneste hænger sammen med medlemmets privat økonomi. Oplysninger om en persons økonomiske forhold er omfattet af tavshedspligten i forvaltningsloven. Af den årsag kan der ikke gives aktindsigt i beløbet, og dette kan ligeledes ikke offentliggøres på regionens hjemmeside.

Afsluttende bemærkninger

Der ønskes en drøftelse af, hvilke bemærkninger Region Syddanmark skal sende til Danske Regioner i forhold til det fremsatte lovforslag og i forhold til KL's brev til ministeren vedr. afskaffelse af ordningen om tabt arbejdsfortjeneste. Som oven for nævnt, vil bemærkningerne indgå i Danske Regioners samlede høringssvar til Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Klimavurdering

Der er ikke foretaget en klimavurdering af sagen, idet sagen ikke har betydning for klimaet eller bidrager til realisering af klimastrategien.

Indstilling

Det indstilles:

At der afgives positivt høringssvar til de ændringer, som fremgår af lovforslaget.

At KL's forslag om ophævelse af regler om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste drøftes.

Beslutning i Forretningsudvalget den 09-08-2023

Vedr. lovforslag om forskellige moderniseringer af rammerne for valg og lokaldemokrati m.v.

Forretningsudvalget tiltrådte indstillingens første punkt vedr. lovforslag om forskellige moderniseringer af rammerne for valg og lokaldemokrati m.v.

Et medlem (Socialistisk Folkeparti) kunne ikke tilslutte sig forslaget vedr. ændring af kravet til stillerunderskrifter til regionsrådsvalg.

Et medlem (Enhedslisten) kunne ikke tilslutte sig forslaget vedr. ændring af kravet til stillerunderskrifter til regionsrådsvalg og forslaget vedr. afskaffelse af numre på stemmesedlen ved partilisteopstilling til kommunal- og regionalvalg og afgav følgende mindretalsudtalelse:

Vedr. punkt 1: Enhedslisten er imod at gøre det sværere at stille op til regionsrådsvalg, og kan derfor ikke støtte en forhøjelse af antal stillerunderskrifter.

Vedr. punkt 3: Som et parti der oftest benytter sig af partiopstilling, kan Enhedslisten ikke genkende problematikken med at angive numre på stemmesedlen. Vi mener at man på stemmesedlen skal kunne se hvilken opstillingsform et parti benytter, og numrene indikerer tydeligt at det er en partiliste.

Vedr. henvendelse fra KL om afskaffelse af muligheden for erstatning for tabt arbejdsfortjeneste

Forretningsudvalget drøftede henvendelsen fra KL til indenrigs- og sundhedsministeren vedr. ophævelse af regler om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og besluttede at sende følgende bemærkninger desangående til Danske Regioner:

Region Syddanmark er enig med KL i, at reglerne om tabt arbejdsfortjeneste er administrativt tunge og kræver en del at administrere. Region Syddanmark har imidlertid udarbejdet retningslinjer for ordningen, som efter regionens opfattelse er velfungerende og forenkler opgaven. Samtidig ser regionen positivt på forslaget om, at der indføres mulighed for at kræve revisorerklæring i forbindelse med ordningen, hvilket giver bedre muligheder for at sikre den fornødne dokumentation for det lille tab. Det er Region Syddanmarks opfattelse, at ordningen bidrager til, at vederlæggelsen af rådsmedlemmerne kan tilpasses forskellig typer beskæftigelse, og dermed at den understøtter en bred sammensætning af regionsrådet. En samlet vurdering fører således til, at Region Syddanmark ikke kan støtte KL's forslag.

Et medlem (Radikale Venstre) undlod at stemme for så vidt angår ovenstående bemærkninger vedr. henvendelsen fra KL.

Dan Skjerning deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

1. Høringsbrev (politisk høring)
2. Høringsbrev (økonomisk høring)
3. Udkast til lovforslag om forskellige moderniseringer vedr. valg og lokaldemokrati
4. Høringsliste
5. Brev fra KL til ISM om ophævelse af regler om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste til medlemmer af kommunalbestyrelsen

Fraværende Dan Skjærning, A

Punkt 2: LUKKET PUNKT: Udbud

Beslutning i Forretningsudvalget den 09-08-2023

-

Fraværende Dan Skjerning, A

Punkt 3: Underskriftsside

Fraværende Dan Skjærning, A